

Varhaiskasvatuksen tulosalueen talousarvio

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta (toimielin)

Varhaiskasvatus (tulosalue)

Tilivelvolliset: sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet, varhaiskasvatuksen päällikkö, sivistysjohtaja.

Tulosityksiköt:

Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus

Positiivisen ja ratkaisukeskeisen pedagogiikan mukaisen laadukkaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestäminen lasten kasvua ja oppimista edistään.

TALOUSSUUNNITELMA 2025 - 2027

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Mahdolliset lakimuutokset vaikuttavat varhaiskasvatuspalvelujen järjestämiseen suunnitelmakauden aikana. Opetushallitus on päivittämässä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, jolloin esi- ja perusopetuksessa annettu tuki uudistuu. Muutokset esiopetussuunnitelmaan täytyy tehdä elokuuhun 2025 mennessä. Perhevapaa-uudistus, jossa vanhempainvapaapäivien määrä kasvoi ja vapaiden käytön joustavuus lisääntyi, tuli voimaan 1.8.2022. Laki mahdollistaa lisäksi lapsen oikeuden varhaiskasvatukseen sen kuukauden alusta, kun lapsi täyttää yhdeksän kuukautta. Asiakasmaksulain muutos 1.3.2023, jossa maksujen perusteena olevia tulorajoja korotettiin 33 %, sekä indeksitarkistus 1.8.2024 ovat vaikuttaneet pienentävästi varhaiskasvatusmaksujen tuottoihin ja vaikutus jatkuu edelleen. Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun velvoite (laki tasa-arvosta 609/1986 ja yhdenvertaisuudesta 1325/2014) astui voimaan varhaiskasvatuksessa sekä esiopetuksessa 1.6.2023. Hallitus on esittänyt muutoksia yhdenvertaisuuslakiin koskien yhdenvertaisuuden edistämistä varhaiskasvatuksessa. Laki ei enää velvoittaisi varhaiskasvatuksen järjestäjiä laatimaan toimipaikkakohtaisia toiminnallisia yhdenvertaisuussuunnitelmia. Jatkossa suunnitelma olisi paikallinen yhteinen suunnitelma. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2025 alusta.

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu valikoiduissa kunnissa on päättynyt 31.5.2024. Kiteellä jatkuu maksuton viskaritoiminta. Yksityisen Päiväkoti Siilinpiilon ostopalvelun hankintasopimuksen optiokausi päättyy 31.7.2025. Sopimusta ei ole tarvetta kilpailuttaa uudelleen lapsimäärän vähentyessä ja varhaiskasvatuksen toimintaympäristön muuttuessa.

TALOUSARVIO 2025

Varhaiskasvatuksen vuoden 2025 painopisteinä ovat yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kasvun ja oppimisen mahdollisuuksien luominen ja vahvistaminen. Lasten yhdenvertaista oppimista tuetaan tarvittavalla tukitoimenpiteillä, sekä henkilöstön osaamiseen lisäämisellä koulutussuunnitelman mukaisesti. Pedagogiikan painopisteinä jatkuu tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä osallisuuden tukeminen. Jokaisen lapsen omaa oppimisen polkua ja osallisuutta tuetaan. Lapsen yksilöllistä kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tuetaan jatkossakin kokopäiväpedagogiikan ja leikin avulla. Monikielisten ja -kulttuuristen lasten suomen kielen kehitystä tuetaan kieli- ja kulttuuriopettajan sekä kasvattajien työn pedagogisella kehittämisellä arvostaen kaikkia kieliä ja kulttuureja. Kieli- ja kulttuuriopettajan pitää katsomuskasvatus-koulutuksen yksiköiden työntekijöille keväällä 2025, joka tukee tätä työtä. Suomen kielen omaksumista tuetaan kaikissa arjen tilanteissa ja oppimiskokonaisuuksissa varhaiskasvatuksessa sekä esiopetuksessa.

Kasvun ja oppimisen tuen lakimuutoksen vaikutukset huomioidaan henkilöstön mitoituksissa, henkilöstön ammatillisen osaamisen tukemisessa, erityisopettajien työn jakamisessa ja pienryhmätoiminnassa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toinen vakinainen virka käynnistetään rekryyn uudelleen keväällä 2025.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksen tultua voimaan 1.3.2023 varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat pienentyneet vaikuttaen merkittävästi varhaiskasvatuksen maksutuottoihin. Varhaiskasvatusmaksuja ja tuloarvoja tarkastettiin 1.8.2024 (indeksitarkistus). Muutosten myötä perheiden varhaiskasvatusmaksut ovat alentuneet ja maksuton varhaiskasvatus on lisääntynyt. Muutos on vaikuttanut varhaiskasvatuksessa tuntirajavalinnan muutoksina suurempiin tuntiin, jolloin henkilöstöresurssien tarve kasvaa. Lasten syntyvyyden määrän pieneneminen ei vaikuta varhaiskasvatuksen tarpeeseen suoraan, koska perheiden varaamat varhaiskasvatuksen tuntimäärät kasvavat. Maksuttoman viskarin osallistumisaste 2024 on 100 %. Esiopetuksen täydentävässä varhaiskasvatuksessa syksyllä 2024 on 90 % esioppilasta. Maksuton 20 h / viikko viskaritoiminta jatkuu kaikissa varhaiskasvatuksen päiväkotiyksiköissä.

Esi – ja perusopetuksen tasa-arvoavustuksella lisätään tuen tarjoamisen mahdollisuuksia esiopetusryhmässä. Aiempien Tunnekasvatuksen tuki -hankkeen sekä erityisopetuksen kehittämisen hankkeen kautta saatuja tietoja ja taitoja, menetelmiä sekä materiaalia hyödynnetään varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Erityisopetuksen kehittämishankkeen kautta hankittua Vertikal OY:n videokirjastoa hyödynnetään henkilöstön osaamisen kehittämiseen siten, että käytännöt ja kehittämisen tulokset muuttuvat pysyviksi rakenteiksi. Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmän (Valssin) käyttöönoton tukemiseen haetaan avustusta vuodelle 2025.

Jatkamme laadukkaan varhaiskasvatuksen järjestämistä kouluttamalla henkilökuntaa koulutussuunnitelman mukaisesti. Koulutussuunnitelmaan kirjatuilla koulutuksilla tuetaan henkilöstön osaamista haastaviin kasvatustilanteisiin, sekä lisääntyviin varhaiskasvatuksen väkivaltilanteisiin. Henkilökuntaa koulutetaan myös kiinnittäen huomiota varhaiskasvatussuunnitelma-osaamiseen. Pedagogiikkaa ja toimintakulttuuria kehitetään suunnitelmallisesti. Lisäksi perustana laadukkaalle kasvatukselle ja opetukselle on henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen, jota tuetaan osallistavalla johtamisella, sekä koulutuksella. Ammattiryhmäpalaverit toteutuvat kaksi kertaa vuodessa. Ammattiryhmäpalaverien koulutusaiheeksi nostetaan ajankohtaisia asioita, kuten syksyllä 2024 toteutettu kuvatuon ammattiryhmäpalaveri. Varhaiskasvatuksen esihenkilöille jatkuu varallaolorinki, johon lisänä kokeillaan viikonloppujen osalta erillistä varallaolo-pilottia. Varallaolosta vastataan sovittujen periaatteiden mukaisesti. Varallaolojärjestelmä tukee esihenkilöiden sekä henkilöstön työhyvinvointia. Kieli- ja kulttuuriopettajan vakinainen tehtävä tukee kielitietoisien varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintakulttuuria, kehittää oppimisympäristöjä sekä vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua ja tasoittaa oppimiseroja.

Kellonsoittajantien yksikköön on suunniteltu jäävän elokuussa 2025 ainoastaan ryhmäperhepäivähoito Pikkukellot. Kellonsoittajantien päiväkodin muiden ryhmien toiminta päättyy 31.7.2025. Vakinaisille työntekijöille tarjotaan mahdollisuutta siirtyä toiseen yksikköön. Syksyllä 2025 Kiteen taajamassa aloittavien esioppilaiden määrän vastaa kahta esiopetusryhmää. Varhaiskasvatusta ja esiopetusta toteutetaan viidessä yksikössä sekä viidellä perhepäivähoitajan tehtävällä.

Palvelusuunnittelua toteutetaan tehokkaasti varhaiskasvatusta ja esiopetusta tukien. Määräaikaisen henkilöstön rekrytointia ja määräaikaisia sijaisvuoroja pyritään vähentämään keskittämällä henkilöstöresursseja. Eläköitymisen kautta vakinaisiin tehtävien rekrytointien tarpeeseen kiinnitetään huomiota. Huoltajille jaetaan tietoa Daisyn hoitoaikavarauksien tärkeyteen liittyen ja ohjeistetaan hoitoaikavarausten tekemisessä sekä Daisyn sähköisessä asiointissa. Daisyn kautta on suunniteltu otettavan käyttöön myös sähköinen arkistointi 1.8.2025.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA		
LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Muodostamme laadukasta kasvatus- ja koulutuspalvelua tarjoavan tarvetta vastaavan varhaiskasvatus- ja kouluverkon.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Varhaiskasvatus	Tarvetta vastaavan laadukkaan varhaiskasvatuksen tarjoaminen. Henkilöstön ammatillisen osaamisen ja työssäjaksamisen tukeminen sekä ylläpitäminen.	Varhaiskasvatuksen osallistumisaste. Vuoden 2024 taso ja vähintään koko maan keskiarvo. Osaamista kehittävän ja tukevan ammatillisen koulutuksen järjestäminen, koulutuspäivät 4 pv / hlö / vuosi. Kevan työhyvinvointikyselyn tulokset. Tavoitetaso parempi kuin vuoden 2021 kyselyssä.
IHMISET JA YHTEISÖT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Vahvistamme kaikenikäisten kuntalaisten osallisuutta vuorovaikutusmahdollisuuksia ja viestintää kehittämällä.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Varhaiskasvatus	Vuosittaisen asiakastyytyväisyyskyselyn toteuttaminen huoltajille, kyselyssä huomioidaan palvelusuunnittelun ja viestinnän osuus.	Lasten huoltajille kysely palvelun laadusta 1 krt / vuosi asteikolla 1–5, tavoitetaso 4.

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Alle 3-vuotiaiden määrä 31.12*	123	113	116	116	106
Varhaiskasvatuksessa olevien alle 3 v lasten määrä	68	56	64	64	59
3–4-vuotiaiden lasten määrä 31.12	94	89	91	75	78
Varhaiskasvatuksessa olevien 3–4 v lasten määrä 31.12	94	87	89	72	75
5-vuotiaiden määrä 31.12	54	54	50	50	41
Maksuttomassa viisivuotiaiden varhaiskasvatuksessa/esiopetuskokeilussa olevien lasten määrä	54	54	50	50	41
Varhaiskasvatuksessa olevien 5 v lasten määrä 31.12	54	54	50	49	40
Esiopetuksessa olevien lasten määrä 31.12	61	71	42	50	50

Varhaiskasvatuspalveluissa olevien esi-koululaisten määrä 31.12	53	61	38	46	46
Kotihoidontuella olevien lasten määrä 31.12	47	58	50	50	49

*Syntyvyys v.2024 44, ennuste 2025 38 lasta, 2026–2027 34 lasta/vuosi.

**Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrät Daisystä 29.10.2024.

Projektit

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoraha v. 2024–2027	Kiteen kaupunki	17.4.2024-31.12.2027	Sosioekonomisista taustasyistä johtuvan oppimisvajeen paikkaaminen

TALOUS

310					
Varhaiskasvatus		Muutettu TA			
	TP 2023	2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	492 580	139 500	123 702	123 702	123 702
Toimintakulut	-5 259 792	-4 538 509	-4 321 207	-4 321 207	-4 321 207
* Toimintakate	-4 767 212	-4 399 009	-4 197 505	-4 197 505	-4 197 505

* Valtuuston nähden sitovataso